

UCHWAŁA NR 55/2024
ZARZĄDU POWIATU W BIAŁOGARDZIE

z dnia 11 października 2024 r.

w sprawie zasad gospodarowania drewnem pochodzącym z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu białogardzkiego

Na podstawie art. 32 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 20 pkt 16 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 poz. 320) Zarząd Powiatu w Białogardzie uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się "Zasady zbywania drewna pochodzącego z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych, dróg powiatowych na terenie powiatu białogardzkiego oraz gospodarowanie pozyskanym drewnem", stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizację uchwały powierza się Dyrektorowi Zarządu Dróg Powiatowych w Białogardzie.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 48/2016 Zarządu Powiatu w Białogardzie z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie zasad gospodarowania drewnem pochodzącym z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu białogardzkiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA
mgr Paweł Wiśniewski

Załącznik do Uchwały Nr 55/2024

Zarządu Powiatu w Białogardzie

z dnia 11 października 2024 r.

Zasady zbywania drewna pochodzącego z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu białogardzkiego oraz gospodarowanie pozyskanym drewnem

§ 1. Usunięcie drzew przydrożnych następuje po uzyskaniu pisemnych decyzji (zezwoleń) wydanych przez upoważnione w tym celu właściwe organy, na podstawie złożonych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie wniosków.

§ 2. Drewno pochodzące z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych, kwalifikuje się ze względu na jego jakość jako drewno opałowe.

§ 3. 1. Usuwanie drzew przydrożnych odbywać się może przez:

- Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie zwanym dalej ZDP
- potencjalnego nabywcę drewna zwanego dalej Wykonawcą, wyłonionego zgodnie z § 5
- podmiot prywatny po uzyskaniu decyzji (zezwolenia) na wycięcie drzew wydanych przez upoważnione w tym celu właściwe organy
- potencjalnego nabywcę drewna zwanego dalej Wykonawcą z wycinki drzew stanowiących złomy lub wywroty.

2. Wykonawca może rozpocząć usuwanie (ścinkę) drzew po uprzednim zawarciu pisemnej Umowy sprzedaży (wzór umowy stanowi załącznik nr 1 do niniejszych zasad) oraz wpłaceniu na konto zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 30 % szacunkowej wartości drewna określonej w Umowie. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwrócone będzie Wykonawcy po podpisaniu protokołu odbioru końcowego i rozliczeniu finansowym w terminie do 14 dni.

3. W przypadku zaistnienia niezwłocznej wycinki drzew stanowiących złomy oraz uprzątnięcia powalonych drzew ZDP zleci wybranemu wykonawcy wykonanie usługi bez przeprowadzania procedury opisanej w § 5. Na tę okoliczność podpisana zostanie umowa pomiędzy Wykonawcą, a ZDP (wzór umowy stanowi załącznik nr 2 do niniejszych zasad). Odpłatność za pozyskane drewno określona została w § 8.

4. W przypadku uzyskania zezwolenia na wycięcie drzew przez podmiot prywatny obowiązuje odpłatność za pozyskane drewno określona w § 8.

§ 4. 1. Drewno pozyskane z wycinki drzew lub z uprzątnięcia pasa drogowego przez pracowników ZDP w Białogardzie sprzedane będzie w kłodach, a sprzedaż przeprowadzona zostanie w formie ogłoszenia zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej. Kwota minimalna sprzedaży drewna ustalana będzie każdorazowo zgodnie z aktualnym cennikiem Nadleśnictwa Białogard.

2. Drewno opałowe pozyskane z pielęgnacji i prześwietlenia koron drzew oraz z wycinki zakrzaczeń może być przekazywane Wykonawcy w zamian za wykonanie przez niego prac pielęgnacyjnych i cięć technicznych.

§ 5. 1. ZDP w Białogardzie umieści w Biuletynie Informacji Publicznej zaproszenie do składania ofert na wycinkę drzew.

2. Zapytanie ofertowe zawierać będzie:

- nazwę i adres zamawiającego
- opis przedmiotu zamówienia, warunki stawiane wykonawcom, warunki realizacji zamówienia,
- określenie sposobu komunikowania się: telefonicznie, faksem lub drogą elektroniczną, ze wskazaniem osoby upoważnionej do kontaktu,
- informację o miejscu i terminie składania ofert,
- informację o terminie realizacji zamówienia.

3. Podpisanie umowy z Wykonawcą wycinki drzew wraz z wywozem drewna oraz uprzątnięciem terenu w zamian za pozyskane drewno i odpłatność za to drewno, nastąpi po weryfikacji otrzymanych ofert i wybraniu najkorzystniejszej oferty cenowej, która spełni stawiane wymagania.

4. Jeżeli nie zostanie złożona żadna oferta cenowa, ZDP w Białogardzie ma prawo zlecić wycinkę drzewa wraz z wywozem drewna oraz uprzątnięciem terenu w zamian za pozyskane drewno i odpłatność za to drewno w cenach określonych w § 8 dowolnie wybranemu Wykonawcy.

§ 6. Zakres wymagań dotyczący zasad prowadzenia robót związanych z wycinką drzew od Wykonawcy obejmuje:

1. Złożenie oświadczenia, że zapoznał się ze stanem technicznym odcinków dróg na których odbywać się będą roboty, istniejącym oznakowaniem oraz zasadami zabezpieczenia pasa drogowego na czas prowadzonych robót. Jednocześnie oświadcza, że osoby wykonujące prace związane z wycinką drzew posiadają specjalistyczne uprawnienia w tej dziedzinie.
2. Przestrzeganie zasad bhp zawartych w „Instrukcji BHP przy podcinaniu i ścinie drzew” stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszych zasad.
3. Wykonawca przejmuje na siebie całkowitą odpowiedzialność za oznakowanie robót zgodnie z tymczasowym projektem organizacji ruchu przekazanym przez ZDP w Białogardzie stanowiącym integralną część umowy z Wykonawcą.
4. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania wyszczególnionych poniżej zasad:
  - 1) drzewo należy okopać i wyciąć tak, aby pień po wycince znajdował się minimum 5 cm poniżej poziomu gruntu. Powstałe zaniżenie należy zasypać i wyrównać. Dotyczy drzew rosnących w pierwszym rzędzie od strony krawędzi drogi.
  - 2) po wycince drzew należy niezwłocznie uprzątnąć pozostałe gałęzie.

§ 7. Warunki zbywania drewna opałowego w zamian za mechaniczną wycinkę drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych określa umowa sprzedaży (wzór umowy stanowi załącznik nr 1 do niniejszych zasad).

§ 8. Ustala się minimalną cenę sprzedaży drewna opałowego, pozyskiwanego z wycinki drzew przydrożnych rosnących w pasach drogowych dróg będących w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych w Białogardzie, w kwocie 65,00 zł (słownie zł: sześćdziesiąt pięć 00/100) netto + 23 % VAT/m³.

§ 9. 1. W umowie sprzedaży podana będzie ilość drewna do wycinki w sztukach [szt.], natomiast do rozliczenia sprzedawanego drewna Wykonawcy odbywać się będzie obmiarami powykonawczymi, w których będzie podana ilość pozyskanego drewna w metrach sześciennych [m³].

2. Za ceny sprzedaży drewna przyjmuje się ceny określone w § 8 lub ceny zaoferowane w ofercie Wykonawcy.

3. Pomiarów ściętego drewna będzie dokonywać osoba upoważniona przez Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie.

§ 10. Wyznaczony pracownik ZDP jest zobowiązany do sporządzenia protokołów obmiarowych i wyliczenia należności, jaką kupujący winien zapłacić na konto bankowe jednostki (ZDP).

§ 11. Wydawanie drewna Wykonawcy następuje na podstawie podpisanych protokołów obmiarowych przez obie strony.

§ 12. Pozyskane dochody ze sprzedaży drewna odprowadzane są do Starostwa Powiatowego w Białogardzie.

Załącznik Nr 1 do Zasad zbywania drewna pochodzącego z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu białogardzkiego oraz gospodarowanie pozyskanym drewnem

Białogard, dnia .....

UMOWA ..... /.....

Zawarta w dniu ..... w Białogardzie, pomiędzy:

Zarządem Dróg Powiatowych z siedzibą w Białogardzie, ul. Szosa Połczyńska 57,
NIP 672-17-23-016, REGON 330960380

reprezentowanym przez ..... - Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych
w Białogardzie

zwanym dalej „Sprzedawcą”

a

.....

z siedzibą w .....

NIP ....., REGON .....

reprezentowanym przez .....

zwanym dalej „Kupującym”

o następującej treści:

§ 1

1. Przedmiotem umowy jest sprzedaż drewna opałowego pochodzącego z wycinki drzew przydrożnych przeznaczonych do wycinki, rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych, dla których zarządcą jest Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie.
2. Sprzedający sprzedaje, a Kupujący nabywa drewno opałowe przydrożne „na pniu” pozyskane przez Kupującego własnym kosztem i staraniem z wycinki ..... sztuk drzew, w szacunkowej ilości .....m³.
3. Szczegółowy wykaz drzew objętych sprzedażą zawierający lokalizację, gatunek, obwód pnia, zawarty jest w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy.

§ 2

1. Za nabyte drewno opałowe „na pniu” Kupujący zapłaci Sprzedającemu cenę w wysokości:
  - drewno opałowe ..... **zł/m³ netto + 23% VAT (..... brutto)**, wynikające z Oferty kupna z dnia ..... – załącznik nr 4 do niniejszej umowy.
2. Szacunkową wartość umowy ustala się na kwotę ..... **zł brutto**.
Kwota ta została obliczona na podstawie iloczynu szacunkowej ilości drewna (§ 1 ust. 2) oraz ceny brutto za 1m³ oferowanej przez Kupującego z Oferty Kupującego.
..... **m³ x ..... zł brutto/m³ = ... zł brutto**.
3. Cena określona w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty związane:
  - z oznakowaniem miejsca wycinki pod względem BHP i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - z wycięciem drzew, transportem wyciętych drzew poza pas drogowy i uprzątnięciem pasa drogowego z dłużyc i gałęzi, łącznie z ich utylizacją oraz z wycięciem pnia 5 cm poniżej poziomu gruntu lub z frezowaniem pnia.
4. Przed przystąpieniem do wycinki Kupujący wpłaci na konto bankowe Sprzedającego przelewem na rachunek bankowy nr ....., kwotę w wysokości 30% kwoty określonej w §2 ust. 2, tj. .... **zł**, (słownie: .....) jako zabezpieczenie należytego wykonania niniejszej umowy. Zabezpieczenie zwrócone będzie Wykonawcy po podpisaniu protokołu odbioru końcowego i rozliczeniu finansowym w terminie do 14 dni.

§ 3

1. Kupujący zobowiązuje się zapłacić za nabyte drewno kwotę wyliczoną na podstawie obmiarów powykonawczych i spisanych protokołów obmiarowych oraz wystawionych przez sprzedającego faktur VAT. Ilość drewna opałowego przeznaczonego do sprzedaży po wycince będzie określona w metrach sześciennych [m³].
2. Należność powinna być wpłacona do Zarządu Dróg Powiatowych w Białogardzie na rachunek nr 29 1090 2646 0000 0001 4677 2911 w terminie 14 dni od daty podpisania protokołów obmiarowych przez obie strony oraz wystawienia przez sprzedającego faktury VAT.
3. Sprzedający zastrzega sobie prawo wezwania Kupującego do natychmiastowej zapłaty za pozyskane drewno w przypadku natychmiastowego rozwiązania umowy z winy Kupującego.

§ 4

Termin wykonania przedmiotu umowy ustala się **do dnia** .....

Termin ten może ulec zmianie w przypadku działania sił wyższych uniemożliwiających wykonanie przedmiotu umowy – np. niekorzystne warunki atmosferyczne.

Nowy termin wykonania przedmiotu umowy ustalony będzie przez strony w formie aneksu do umowy.

§ 5

Strony uzgadniają następujące zasady pozyskiwania drewna opałowego z drzew przydrożnych:

1. Sprzedający przekazuje Kupującemu, w terminie 7 dni od podpisania umowy, protokołem zdawczo– odbiorczym odcinek pasa drogowego oraz obowiązującą tymczasową organizację ruchu.
2. Kupujący ponosi wszelkie koszty związane z pozyskaniem zakupionego drewna w związku z realizacją umowy i zobowiązuje się :
  - a) uczestniczyć w protokólnym przekazaniu terenu pasa drogowego niezbędnego do wycinki drzew, w terminie wyznaczonym przez Sprzedającego,
  - b) zabezpieczyć i oznakować roboty prowadzone w pasie drogowym zgodnie z obowiązującą tymczasową organizacją ruchu przekazaną przez Sprzedającego - załącznik nr 2 do niniejszej umowy,
  - c) każdorazowo zgłaszać Sprzedającemu przygotowanie miejsca wycinki oraz oznakowanie zajętego pasa drogowego (obowiązującą tymczasową organizacją ruchu) przed przystąpieniem do wycinki,
  - d) prowadzić roboty związane z załadunkiem i transportem drewna zgodnie z przepisami bezpieczeństwa ruchu drogowego i przepisami BHP – załącznik nr 3 do niniejszej umowy,
  - e) prowadzić roboty z zachowaniem ciągłości ruchu przy możliwości jego ograniczenia i krótkotrwałego wstrzymania przez osoby posiadające uprawnienia do kierowania ruchem na drodze,
  - f) uzgodnić z właścicielami linii napowietrznych lub innych urządzeń zlokalizowanych w pasie drogowym warunki zabezpieczenia tych urządzeń,
  - g) utrzymać miejsce prowadzenia prac w należyтым porządku,
  - h) drzewo należy okopać i wyciąć tak, aby pień po wycince znajdował się minimum 5 cm poniżej poziomu gruntu lub z frezować pień. Powstałe zaniżenie należy zasypać i wyrównać. Dotyczy to drzew rosnących w pierwszym rzędzie od strony krawędzi jezdni.

- i) sukcesywnie uprzętać miejsce wycinki, pozyskane drewno zagospodarować we własnym zakresie łącznie z utylizacją i przywróceniem terenu do stanu poprzedniego w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło wycięcie drzewa i zgłosić do odbioru Sprzedającemu,
  - j) składać drewno poza poboczem drogi, zabrania się wypalania gałęzi,
  - k) do czasu przekazania pasa drogowego Sprzedawcy, Kupujący ponosi całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo użytkowników ruchu drogowego, mienie, bezpieczeństwo swoje oraz pracowników, jak również odpowiada za wszelkie szkody osób trzecich zgodnie z art. 435 i art. 625 Kodeksu Cywilnego.
  - l) w przypadku wystąpienia osób trzecich z roszczeniami bezpośrednio do Sprzedającego, Kupujący zobowiązuje się niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 14 dni zwrócić Sprzedającemu wszelkie koszty przez niego poniesione, w tym kwoty zasądzone prawomocnym wyrokiem łącznie z kosztami sądowymi.
3. Kupujący oświadcza, że dysponuje odpowiednim sprzętem technicznym i uprawnionymi pracownikami do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
4. Sprzedający zastrzega sobie prawo codziennej kontroli sposobu prowadzenia przez Kupującego wycinki, pod względem bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym prawo do wstrzymania prac w razie stwierdzenia nieprawidłowości.

§ 6

- 1. Sprzedającego w trakcie realizacji umowy reprezentować będzie: ..... - przedstawiciel ZDP Białogard.
- 2. Kupującego w trakcie realizacji umowy reprezentować będzie : .....
- 3. Nadzór nad prawidłowością wykonania przedmiotu umowy ze strony Sprzedającego sprawować będzie - Kierownik Działu Technicznego .....

§ 7

1. Strony ustalają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów:
- a) odbiór częściowy,
  - b) odbiór końcowy.
2. Z częściowych odbiorów prac sporządzone zostaną protokoły obmiarowe na podstawie których wystawione zostaną faktury VAT.
3. Odbiór końcowy wykonania wycinki drzew przez Sprzedającego nastąpi w terminie 7 dni od pisemnego zgłoszenia przez Kupującego zakończenia robót w formie protokołu,

z zachowaniem terminu określonego w § 4, bezpośrednio w siedzibie Sprzedającego. W przypadku stwierdzenia w trakcie odbioru nieprawidłowości w realizacji umowy, a w szczególności nie uporządkowania terenu wycinki, Kupujący jest zobowiązany do ich usunięcia w ciągu 7 dni.

§ 8

1. Za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy Kupujący zapłaci Sprzedającemu następujące kary umowne:
  - a) za odstąpienie przez Kupującego od wykonania umowy zapłaci on Sprzedającemu karę umowną w wysokości 10% szacunkowej wartości umowy określonej w § 2 ust. 2 tj. .... zł (słownie: .....),
  - b) za odstąpienie przez Sprzedającego od umowy z przyczyn leżących po stronie Kupującego, Kupujący zapłaci Sprzedającemu karę umowną w wysokości 10% szacunkowej wartości umowy określonej w § 2 ust. 2 tj. .... zł (słownie: .....),
  - c) za nieterminowe wykonanie umowy Kupujący zapłaci Sprzedającemu 0,5% szacunkowej wartości umowy określonej w § 2 ust. 2 za każdy dzień zwłoki licząc od terminu ustalonego w § 4 ust.1,
  - d) za niewykonanie obowiązku nałożonego w § 5 ust. 2 lit. i), Kupujący zapłaci Sprzedającemu karę w wysokości 10% szacunkowej wartości umowy określonej w § 2 ust. 2 , tj. .... (słownie: .....),
  - e) za niewykonanie obowiązku nałożonego w § 5 ust.2 lit. h), Kupujący zostanie obciążony wszystkimi kosztami, jakie poniesie Sprzedający w celu wykonania tych robót,
  - f) za niewycięcie wszystkich drzew objętych niniejszą umową Kupujący zapłaci Sprzedającemu karę w wysokości 10% szacunkowej wartości umowy określonej w § 2 ust. 2, tj. .... (słownie: .....).
2. Kupujący może żądać od Sprzedającego zapłaty kary umownej w wysokości 10% szacunkowej wartości umowy określonej w § 2 ust. 2, za odstąpienie od umowy przez Kupującego z przyczyn leżących po stronie Sprzedającego.
3. Naliczenie kary umownej nastąpi po zakończeniu okresu realizacji Umowy. Kupujący zobowiązany jest do zapłaty kary umownej Sprzedającemu w ciągu dwóch tygodni od otrzymania pisemnego wezwania do zapłaty.
4. Jeżeli kara umowna nie pokryje poniesionej szkody, każda ze stron może dochodzić na zasadach ogólnych, odszkodowania uzupełniającego na zasadach określonych w KC.

§ 9

1. Przez cały okres trwania Umowy Sprzedającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w sytuacji, gdy:
  - a) Kupujący nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn oraz nie kontynuuje ich przez okres co najmniej 14 dni, pomimo wezwania Sprzedającego złożonego na piśmie;
  - b) Kupujący przerwał realizację robót bez uzasadnionych przyczyn i przerwa ta trwa dłużej niż 14 dni, pomimo wezwania Sprzedającego złożonego na piśmie;
  - c) termin realizacji robót zostanie przekroczony przez Kupującego bez uzasadnionych przyczyn, o co najmniej 14 dni w stosunku do terminu zakończenia prac określonego w Umowie;
  - d) Kupujący nie dotrzyma jednego z warunków określonych w § 5;
  - e) Kupujący narusza w sposób rażący obowiązujące zasady bezpieczeństwa i normy w zakresie realizacji Umowy;
  - f) Kupujący realizuje roboty przewidziane niniejszą umową w sposób niezgodny z niniejszą umową, projektem czasowej organizacji ruchu, zasadami bezpieczeństwa lub wskazaniem Sprzedającego, pomimo wezwania przez Sprzedającego do należytego wykonania robót;
2. Odstąpienie od umowy, o której mowa w ust. 1, powinno być stwierdzone pismem.

§ 10

Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy mogą być dokonane wyłącznie w formie aneksu do umowy podpisanego przez obie strony.

§ 11

W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej umowy mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.

§ 12

Spory wynikłe na tle wykonania niniejszej umowy rozstrzygał będzie Sąd właściwy dla siedziby Sprzedającego.

§ 13

Jeżeli jedno z postanowień niniejszej Umowy jest lub stałoby się nieważne, bezskuteczne lub niemożliwe do zrealizowania, lub brak byłby niezbędnej regulacji, nie narusza to ważności i skuteczności pozostałych postanowień. Umowa będzie w takim przypadku interpretowana w taki sposób, aby pozostała część umowy była ważna i skuteczna oraz aby uzgodnienia stron, co do Umowy obowiązywały w jak najszerszym zakresie oraz zapewniały realizację ekonomicznych i prawnych celów stron wynikających z Umowy.

§ 14

Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla *Kupującego* i jeden egzemplarz dla *Sprzedającego*.

Integralnymi składnikami niniejszej umowy są następujące dokumenty:

1. Wykaz drzew przeznaczonych do sprzedaży – załącznik nr 1.
2. Aktualna tymczasowa organizacja ruchu – załącznik nr 2.
3. Instrukcja BHP przy podcinaniu i ścinie drzew – załącznik nr 3.
4. Oferta Kupującego- załącznik nr 4.

Sprzedający

.....

Kupujący

.....

Załącznik Nr 2 do Zasad zbywania drewna pochodzącego z wycinki drzew rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu białogardzkiego oraz gospodarowanie pozyskanym drewnem

Białogard, dnia .....

UMOWA ..... /.....

Zawarta w dniu ..... roku pomiędzy:

1. Powiatem Białogardzkim- Zarządem Dróg Powiatowych w Białogardzie, ul. Szosa Połczyńska 57, 78-200 Białogard, reprezentowanym przez:

.....- Dyrektora ZDP

Zwanym w dalszej części porozumienia „Zlecającym”

a

2. ...., reprezentowane przez:

.....- właściciela

Zwanym dalej „Wykonawcą”

§ 1

1. Zlecający zleca usunięcie z pasów drogowych dróg powiatowych zarządzanych przez ZDP Białogard, drzew powalonych lub złamanych przez silnie wiejące wiatry, do dnia .....

2. Ustala się cenę sprzedaży drewna opałowego w kwocie 65,00 zł (słownie zł: sześćdziesiąt pięć 00/100) netto + 23 % VAT/m³.

3. Wykonawca usunie własnym staraniem i na koszt własny powalone i złamane drzewa (pnie), łącznie z koroną (tj. konarami, gałęziami), poprzez ich pocięcie i wywiezienie z pasów drogowych dróg powiatowych powiatu białogardzkiego.

4. Zabrania się rozpalania ognisk w pasach dróg powiatowych.

5. W czasie prac nad pozyskaniem drewna należy stosować przepisy bhp oraz zabezpieczenia w postaci oznakowania robót, zgodnie z czasową organizacją ruchu przy wycinie drzew.

§ 2

Za wszelkie szkody wobec osób trzecich odpowiada Wykonawca.

§ 3

Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Zlecający

Wykonawca

INSTRUKCJA BHP PRZY PODCINANIU I ŚCINCE DRZEW

I. Przepisy ogólne:

1. Operatorzy pilarek muszą posiadać upoważnienia uzyskane na kursach specjalistycznych.
2. Robotnicy muszą być wyposażeni w odzież roboczą i sprzęt ochrony osobistej.
3. Na powierzchniach roboczych, na których prowadzi się ścinę i obalanie drewna, muszą przebywać co najmniej dwaj pracownicy, mający możliwość kontaktowania się.
4. Podcinki i wyrębu drzew nie wolno prowadzić :
  - podczas deszczu i śnieżycy oraz przy gęstej mgle i zapadającym zmroku, tj. w czasie ograniczonej widoczności.
  - przy temperaturze poniżej - 20°C.
  - podczas wiatru na tyle silnego, że może on wpłynąć na zmianę założonego kierunku obalania drzew i spadania obcinanych konarów, lub powodować przedwczesne obalenie i pękanie drzew.
  - w czasie burzy i silnego wiatru nie wolno pozostawać w strefie roboczej. Należy skryć się do najbliższego budynku, a w przypadku braku, do samochodu oddalonego od miejsca wycinki na odległość minimum dwukrotnej wysokości drzewa.
  - pod liniami niskiego i wysokiego napięcia oraz w bezpośredniej bliskości mniejszej niż:
    - a) 2 m dla linii NN
    - b) 5m dla linii WN do 15 kV
    - c) 10 m dla linii WN do 30 kV
    - d) 15 m dla linii WN pow. 30 kV
5. Zabrania się używania siekier jako klinów i do obracania drewna, jak również wieszania narzędzi na gałęziach drzew.
6. Podcinę "niską" o średnicy konarów do 10 cm dopuszcza się przy użyciu narzędzi ręcznych, pił ogrodniczych. Przy większej średnicy cięcia należy stosować pilarki mechaniczne, a przy większej wysokości jak zasięg ramion winny być stosowane podnośniki hydrauliczne przystosowane do pracy na wysokości.
7. Zabrania się stosowania siekier do podcinania i prześwietlania drzew.
8. Rozpoczęcie cięcia drewna jest dozwolone jedynie po uprzednim uruchomieniu elementów tnących. Przed dotknięciem piły łańcuchową do drewna należy, jeśli to możliwe, oprzeć o nie piętka pilarki. Należy unikać cięcia końcówką prowadnicy.
9. W przypadku zakleszczenia pilarki należy natychmiast zatrzymać urządzenie tnące, a w razie potrzeby wyłączyć silnik.
10. Wyszarpywanie części tnącej z rządu jest niedopuszczalne (dotyczy to również piły ręcznej).
11. Zakleszczenie piły należy usunąć na przykład klinami lub przez podważenie drewna z dwóch przeciwstawnych stron dwoma drągami.
12. Pracownicy pracujący na podnośniku hydraulicznym winni posiadać badania lekarskie pod kątem możliwości pracy na wysokościach.

II. Prace przygotowawcze przy wycince drzew:

1. Przed przystąpieniem do wycinki i obalania drzew granica powierzchni strefy zagrożenia powinna być wyznaczona w sposób wyraźnie widoczny, a robotnicy zatrudnieni przy tych pracach dobrze zapoznani z przebiegiem tej granicy.
2. Najbliższa dopuszczalna odległość między stanowiskiem roboczym przy ścinie i obalaniu drzew i jakimkolwiek innym stanowiskiem nie może być mniejsza niż dwie wysokości ścinanych drzew.
3. Odcinek drogi, przy którym prowadzona jest wycinka drzew winien być odpowiednio zabezpieczony zastawami drogowymi i znakami ostrzegawczymi zgodnie z instrukcją oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. w

sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach Dz. U. Nr 220 poz. 2181).

4. W przypadku wycinki wysokich drzew przy których strefa robocza sięga drugiego pasa ruchu należy ustawić dwóch robotników ubranych w kamizelki ostrzegawcze koloru pomarańczowego i wyposażonych w czerwone chorągiewki w celu wstrzymania ruchu drogowego w okresie obalania drzew.
5. Pracownicy kierujący ruchem muszą znać umówione znaki utrzymujące kontakt z operatorem piły spalinowej.
6. Kierunek obalania drzew ustala osoba nadzorujący wycinkę w porozumieniu z operatorem piły, uwzględniając urządzenia obce przebiegające w strefie wycinki oraz odległość jezdni, drogi itp.
7. Przed przystąpieniem do ścinania wszyscy robotnicy muszą być zapoznani z organizacją prac i zagrożeniami występującymi na powierzchni strefy.
8. Przeszkadzające przy ścinaniu gałęzie należy na wysokości wzrostu operatora a odcięte gałęzie należy usunąć z bezpośredniego otoczenia drzewa przeznaczonego do ścinania i ze ścieżek oddalania.
9. Gałęzie nadłamane i luźno zawieszane na drzewach przeznaczonych do ścinania oraz na drzewach sąsiednich należy w miarę możliwości usunąć przed rozpoczęciem ścinania.
10. Podrost i podszyt przeszkadzający w ścinaniu drzewa musi być usunięty. Dotyczy to również ścieżek oddalania.
11. Jeśli występuje pokrywa śnieżna utrudniająca pracę należy ją odrzucić od ścinanego drzewa oraz ze ścieżek oddalania, w stopniu zapewniającym swobodę poruszania się robotników w czasie ścinania, obalania oraz odchodzenia od drzewa.
12. W promieniu 0,5 — 1,0 m od odziemka drzewa przeznaczonego do ścinania, usunąć odrosty i inne przeszkody.
13. Do pracy przy wycince stosować narzędzia sprawne technicznie, a kliny metalowe tylko z miękkiej stali w celu przeciwdziałania powstania odprysków metalu.
14. Przy dużych i ciężkich drzewach zaleca się pracę sprzętu pomocniczego, samochodu z lebidką lub innego sprzętu pozwalającego na szybkie usunięcie obalonego drzewa z jezdni drogi.
15. Rozpoczęta praca przy wycince drzewa musi być prowadzona bez przerwy aż do obalania i usunięcia z jezdni drogi.

III. Ścinanie i obalanie drzew:

1. Przed ścinaniem i obalaniem drzewa należy dokładnie ustalić, kto kieruje przebiegiem ścinania i obalania drzewa oraz znaki umowne dla porozumiewania się w czasie pracy.
2. Na stanowisku roboczym mogą znajdować się jedynie osoby upoważnione do uczestniczenia w ścinaniu drzewa.
3. Przed rozpoczęciem ścinania pilarz musi upewnić się, czy w strefie o promieniu dwóch wysokości drzewa znajdują się tylko osoby uczestniczące w ścinaniu tego drzewa.
4. Zasady wykonywania rzązów przy ścinaniu drzewa :
  - Rząd podcinający powinien być wykonany jak najniżej, tak aby wysokość pniaka nie była większa od średnicy, zasadniczo na głębokość 1/4 do 1/3 średnicy pnia w miejscu cięcia.
  - Krawędź rządu powinna być prostopadła do obranego kierunku obalania i w miarę możliwości do osi drzewa.
  - Rząd podcinający należy rozpocząć od cięcia ukośnego pod kątem 45°. Następnie wykonać rząd poziomy i prowadzić go do rządu podcinającego dwoma cięciami ukośnymi o kątach rozwarcia 45° do płaszczyzny poziomej.
  - Zabrania się przepiłowywania drzewa na całej powierzchni przekroju. W przypadku drzew grubych, zaleca się obustronne skracanie zawiasy na głębokość nie większą niż 5 cm.
  - W czasie ścinania narzędzia pomocnicze należy ułożyć w zasięgu ręki.
  - Przed obaleniem drzewa drwal daje umówiony znak robotnikom kierującym ruchem, a ci w miarę potrzeby na ten czas wstrzymują ruch. Po usunięciu drzewa z jezdni i oczyszczeniu z gałęzi puszcza ruch.
5. Ścinanie i obalanie drzew o średnicy w miejscu cięcia powyżej trzech szerokości prowadnicy, należy wykonywać za pomocą pilarki i klinów. Wbijanie klinów metalowych wykonuje się tylko przy użyciu młotów o ciężarze minimum 3,5 kg. Zabrania się wbijania kliny metalowe przy pomocy siekier. Można stosować również kliny drewniane i z tworzyw sztucznych.

- Ścinę drzew o mniejszej średnicy cięcia od trzech szerokości prowadnicy można wykonywać przy użyciu sprzętu lekkiego i siekier.
6. Zawsze, gdy pilarka musi być odłożona po wyjęciu z rządu należy przestrzegać aby urządzenie tnące było skierowane do tyłu (uchwyt sterujący pilarki w kierunku ścinanego drzewa).
  7. Przy ścinaniu drzew pilarką i klinami należy:
W trakcie wykonywania ścinki stosować kliny zabezpieczające przed zakleszczeniem się piły. Po prawidłowym uformowaniu zawiasy do obalenia drzewa należy użyć niezbędnej ilości klinów. Kliny należy kierować do środka drzewa po promieniu / do osiowo /. Rodzaje klinów i narzędzia do wbijania podano w pkt. III 5 .
  8. Przy ścinaniu drzewa o średnicy, w miejscu cięcia, nie przekraczającej dwóch długości użytecznych prowadnicy należy:
    - Wykonać rząz podcinający od strony kierunku obalenia drzewa,
    - Rząz ścinający po uformowaniu zawiasy wykonać sposobem sztyletowym od obu końców zawiasy do przeciwnego kierunku obalenia drzewa,
    - Po pierwszym cięciu sztyletowym szczelinę zabezpieczyć klinem w celu uniknięcia kleszczenia piły,
    - Przy obaleniu drzewa stosować zasady jak w pkt. IV. 4.
  9. Przy ścinaniu drzewa o średnicy, w miejscu cięcia, większej od dwóch długości prowadnicy piły należy:
    - Wykonać rząz podcinający od strony obalenia drzewa,
    - Po środku rządu podcinającego wykonać cięciem sztyletowym rząz sercowy na głębokość zależną od średnicy drzewa, na poziomie przewidzianym dla rządu ścinającego,
    - Rząz ścinający prowadzi się wokół drzewa, rozpoczynając od prawej strony/ z prostowaniem zawiasy/ Dalsze czynności jak w pkt, III. 4.
  10. Ścinka drzew pochylonych :
    - Przy ścince drzew pochylonych kierunek obalenia w zasadzie winien być zgodny z pochyleniem. W przypadku tym obowiązują podstawowe zasady wykonywania rzązów,
    - Rząz ścinający rozpoczyna się cięciem sztyletowym prowadzonym od wewnątrz do zewnątrz pnia, z pozostawieniem zawiasy oraz zewnętrznej listwy przytrzymującej.
    - Obalenie drzewa następuje przez przecięcie listwy przytrzymującej, przy czym pilarkę należy prowadzić od zewnątrz do wewnątrz drzewa,
    - Przecięcie listwy należy wykonać cięciem ukośnym z góry, z możliwie wyprostowanej pozycji ciała, stojąc z boku drzewa.
  11. Przy ścince drzew pochylonych w kierunku przeciwnym do kierunku obalenia obowiązuje technika ścinki z zachowaniem następującej kolejności czynności:
    - Wykonać rząz ścinający z jednej strony i zabezpieczyć go klinem.
    - Wykonać rząz ścinający z drugiej strony drzewa, również zabezpieczyć go klinem,
    - Wykonać rząz podcinający,Dalsze wykonywanie rządu ścinającego: w kierunku zawiasy, z jednoczesnym podbijaniem klinów, aż do momentu wyprostowania drzewa:
    - a) skrócić zawiasę
    - b) obalić drzewo.
  12. Ścinę silnie pochylonych w kierunku przeciwnym do zamierzonego kierunku obalenia lub w kierunku szlaków komunikacyjnych, linii energetycznych, budynków itp. musi być wykonywana przy zastosowaniu ściągacza linowego lub ciągnika z wyciągarką linową z ewentualnym użyciem bloczka kierunkowego.
  13. Przy ścince drzew pochylonych w bok od kierunku obalenia obowiązują podstawowe zasady wykonywania rzązów z tym, że rząz ścinający należy wykonać cięciem sztyletowym, rozpoczynając od strony ścinanej i prowadzić go w kierunku strony rozciąganej, z założeniem klinów po stronie i pobijaniem ich. Po stronie rozciąganej zostawić szerszą zawiasę, która ma nadać odpowiedni kierunek obalenia.
  14. Przy ścinaniu drzewa o dwóch lub więcej pniach należy oceniać indywidualnie i ścinać jak pojedyncze drzewo, stosując jedną z w/w technik ścinania. Kolejne pnie należy ścinać rozpoczynając od pnia najłatwiejszego do ścinki. Jeżeli rozwidlenie występuje powyżej ramion pilarza należy zabezpieczyć pnie przed rozłupaniem, poprzez opasanie wszystkich pni tego drzewa łańcuchem i napięci łańcucha. Drzewa o dwóch i większej liczbie pni należy obalić w kierunku prostopadłym do płaszczyzny wyznaczonej przez dwa pnie o największej masie.
  15. Obalenie drzew z korzeniami należy wykonywać ciągnikiem gąsienicowym lub rolniczym o dużej

mocy, wyposażonym we wciągarkę. Odległość ciągnika od obalonego drzewa nie powinna być mniejsza niż dwie wysokości tego drzewa. Linę zaczepową należy założyć na drzewo na wysokości 5-8 m, zależnie od wysokości i średnicy drzewa. Zakładanie liny powinno odbywać się z drabiny lub podnośnika hydraulicznego, z przystosowanym miejscem do pracy na wysokości.

Drabiny przystosowane do zakładania liny na drzewa powinny być dostatecznie długie, zakończone w górnej części uchwytem kluczowym, umożliwiającym pewne oparcie ich o pień drzewa. Drabinki drewniane powinny być w części dolnej okute tak, aby łatwo mogły być wbite w ziemię. Zabrania się przebywania w pobliżu napiętej liny w odległości mniejszej niż 20 m.

IV. Okrzesywanie drzew:

1. Okrzesywanie drzewa leżącego może odbywać się dopiero po uprzednim całkowitym jego obaleniu.
2. Jedno drzewo powinien okrzesywać tylko jeden robotnik.
3. Przed przystąpieniem do okrzesywania robotnik powinien sprawdzić położenie drzewa. Jeśli drzewo grozi przesunięciem lub obróceniem, przed rozpoczęciem okrzesywania należy zabezpieczyć je. Niezależnie od powyższego należy sprawdzić czy i na jakich gałęziach opiera się drzewo (szczególnie ważne w przypadku gatunków liściastych).
4. Zabrania się okrzesywania gałęzi ukrytych w śniegu.
5. Przy okrzesywaniu drzew leżących zabrania się:
  - stawać na drzewo,
  - opierać nogą o drzewo,
  - stawać okraciem nad drzewem.
6. Przy odcinaniu gałęzi i sęków z drzew grubszych/ powyżej 50 cm. W miejscu odcinania gałęzi/, robotnik powinien ustawić się po tej samej stronie, po której znajduje się odcinana gałąź.

V. Uprzątnięcie i transport ściętych drzew i gałęzi :

1. Po zakończeniu pracy pilarza można przystąpić do uprzątnięcia odciętych gałęzi. Załadunek na przyczepy gałęzi lekkich może odbywać się ręcznie. Środek transportu znajdujący się na jezdni musi znajdować się w strefie oznakowanej znakami drogowymi ostrzegawczymi i zaporami drogowymi. W przypadku konieczności przebywania robotnika na skrzyni ładunkowej do układania gałęzi silnik pojazdu musi być wyłączony, a ponowne uruchomienie może nastąpić po zejściu pracownika ze skrzyni ładunkowej.
2. Wszyscy pracownicy uprzątnięcia gałęzi muszą stosować rękawice ochronne i kamizelki ostrzegawcze koloru pomarańczowego.
3. Po uprzątnięciu i załadunku gałęzi i konarów można przystąpić do załadunku i wywozu grubizny. Do załadunku i wywozu grubizny stosuje się specjalistyczne pojazdy dostosowane do samoczynnego mechanicznego załadunku. W przypadku braku takich pojazdów można stosować pojazdy skrzyniowe lub dłuźycowe, lecz wówczas do załadunku używać dźwigów i innych podnośników gwarantujących bezpieczny załadunek. Podobną technikę należy stosować przy rozładunku. Zabrania się rozładowywać grubiznę poprzez ręczne spychanie ze środków transportowych. Wejście robotnika na załadowaną skrzynię może mieć miejsce przy wyłączonym silniku pojazdu i tylko w celu zaczepienia lin i haków. Po wykonaniu tych czynności robotnik musi zejść ze skrzyni i wówczas sprzęt może rozpocząć manewry do rozładunku grubizny. Po zakończeniu prac załadunkowych na drodze, każdorazowo znaki ostrzegawcze i zapory winny być z drogi usunięte.